

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilttértek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petitaera 50 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feladó szerkesztő:
DÉKÁNY MIHÁLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapfuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

Az ipari munkások kivándorlása.

Mindinkább veszélyesebbé váló nemzetgazdasági bajunkon kíván az Országos Iparegyesület segíteni, amikor a kivándorlás által veszendőbe menő legértékesebb munkakerőnk: az ipari munkásokat lehetőleg idehaza tartani igyekszik.

A magyar nyelvű kivándorlás odafejlesztette munkáviszonyainkat, hogy immár az évek előtt sűrűn felpanaszolt munkahiány helyébe a munkahiány lépett. Nem a munka szaporodott, sőt az is fogyott, — de annál még nagyobb mértékben fogyott a munkakerőnk is. A gyári, az ipari, a gazdasági és minden egyéb munkás a nyomasztó viszonyok hatása alatt kénytelen a vándorbolhoz nyulni és idegenben megkeresni a kenyerét.

Az Országos Iparegyesület dicséretes akciója, amennyiben az esztendőket mulva eredményhez vezetne, csak részben segíteni a bajon, a mennyiben a dolgos kezeknek csak egy, bárha mindenesetre jelentékeny részét mentheti meg a hazai munkának. — Mindazáltal az irány, melyet a kivándorlás csökkenségre követ, s az utmutatás, melynek révén ad, követésre méltó és a nagy közgazdasági csapás általános elhárítására is alkalmas lehet.

Az egyesület végrehajtó bizottsága körlevelet intézett a kivándorlástól leginkább sújtott vidékek gyárosaihoz, választ kérve a kivándorlás méreteit és a vele szemben elfoglalódó állást és teendő intézkedéseket illetőleg.

A beérkezett válaszokból mindenekelőtt az az aggasztó tény állapítható meg, hogy a kivándorlás az utolsó két-három év alatt mód fölött megnövekedett.

Természetes, hogy az ezt megelőző intézkedések foganatosíthatása céljából első sorban teljesen tiszta képpel kell bírunk a kivándorlás okairól. Amit erre nézve a beérkezett válaszokból konstatálhatunk, az szomorú világot vet közgazdasági, nemkülönben közigazgatási állapotainkra is.

A gazdagadási vágy általában nem volna oly erős, hogy a kivándorlásra csábíthatna. De megérlelik azt a vágyat az itteni rossz keresési viszonyok, az összes élelmi cikkek folytonos drágulása és az a nemtörődömség, melylyel a közhivatalnokok a munkásnép sorsa iránt tanúsítanak. Ez utóbbit érdekesen jellemzi a Rimamurány-Salgotarjani Vasmű részénytársaság, mely beküldött válaszában többi közt ezeket mondja: »Elégedetlenség van oka a népek idehaza bőven. Előmozdítja az elégedetlenséget, hogy köztisztviselőink nagy része — különösen a vidéken — a szegény nép bajai iránt nem bir érzékkel — és a köztisztviselő, a helyett, hogy barátja és segítője volna apró-cseprő bajaiban, zaklatja és uraskodik vele. Ki nem látott még alantas tisztviselők ajtaja

előtt félnapokig is eláldogáló munkásembert, akit egy-egy csekélység miatt megidéznek az adóhivatalba, előljáróságához, anyakönyvvezetőhöz, szolgabíróhoz, árvaszékhez stb. és elvonnak tőle egy-egy munkanapot. — És mennyi indolenciát, sőt rosszindulatot és türelmetlenséget tanúsítanak ezek az urak a szegény nép, az apró és tudatlan emberek ügyei iránt, holott az állam ezeknek szolgálatára és segítségére rendelte ki őket!«

Ez a néhány sor sok mindent jellemez. Jellemzi, hogy a nép bajaira épp azok vetnek legkevesebb ügyet, kiknek ez kötelességük volna; jellemzi, hogy még nem fogtuk fel teljes, ijesztő nagyságban azt a bajt, mely pedig a közgazdaság minden terén oly hangosan jelentkezik, hogy rossz következményeit mindenki érzi, — de jellemzi azt is, hogy miért halad előre oly lassan az elodázhatatlannak mutakozó mentési akció.

A szegény ember sorsa iránt tanúsított ekkora indolencia mellett, mind kárba vesztet az a sok jó tanács, amit a baj orvoslására nézve adnak: a megélhetési és hitelviszonyok javítása, a helyes fogyasztási adópolitika, az adóképeség emelése igazságosabb megadóztatás mellett, földeknek haszonbérbeadás, lelkiismeretes oktatás és sok más. Mert a jó tanács csak akkor lehet üdvös, ha tényleg követik is!

Addig fogadjuk meg, míg még nem késő, míg még segíteni lehet! És ennek a serkentésére jó az Országos Iparegyesület kezdeményezése, s azért érdemel az feltétlen dicséretet!

Aratáskor.

Bármi realisztikus lett légyen is a mai ember felfogása az elérhetlen iránti vágyat belőle kipusztítani nem lehetett. — Mindig kívánatosabbnak tartjuk azt, a mink nincs, mint a mivel rendelkezünk. Ez emberi légkör, melylyel a »rég jó idők«-et burkolni szeretjük. Pedig azokon a telmagasztalt jó időknön nem egy csunya folt tapad, s ha némi tekintetben tán igazolták is az elnevezésüket, százszorosan csuffá tették azt számtalan baj, visszamaradottság, főleg pedig oly kényelmetlenségek, melyeket mi, késő utódok elviselni alig volnánk képesek.

A régi jó időknek dicséretét tán csak a magyarnak lehet megbocsátani, — nekünk is csak az aratás kedvéért. Mert mi volt nekünk Péter-Pál napja, az aratás kezdete? A legvalóságosabb, mert az élet gyakorlati oldalát dicséror, kedves ünnep — a munka ünnepe. A gazda egy év verejtékes, gondteli munkájának jutalma, a földmivelő jobbágy kenyeretostó jötevője, melynek adományából egy álló esztendeig élhetett. A jobbágyágot rég elsöpörte a márciusi szellő, mely viharok is beillett — s nincs, aki

viszaszaratná. De vele eltűnt az aratás poezise is, s ami annál szomorubb, régi nagy becse is. A gazda már hónapokkal előtte törí fejét, hogy biztosítsa az aratáshoz szükséges munkaerőt, hogy tető alá hozza lábón álló gabonáját, amely csak szükén fizet, nem azért, mivel kevesebb volna, mint azelőtt, sőt talán az az okszerű gazdálkodás következtében még több is, de azért, mivel a világhírű magyar gabonát, a mai fejlett közlekedési viszonyok dacára, sőt talán épp azok miatt, nem tudja megfelelően értékesíteni. Az arató munkás meg dehogya is kereshet pár heti aratási fáradságáért annyit, hogy ebből egy egész évig fentarthatná magát. Ki kell használnia az alkalmat, mert az esztendő ezenkívül eső nagy részében alig van, vagy csak hiányos a keresete. Elégedetlen s nem ok nélkül, ha munkájáért még annyit kap is, — mert néhány heti munkáért olyan bért nem érhet el, hogy abból egy évig eltengődhessen. Az ipar nemcsak hogy nem elég erős még nálunk, hogy a földmivelőnek az év többi szakában kárpótlást nyújthatna, de azonkívül a mező munkás sem a gyári, sem a házi ipar gyakorlásához megfelelő képzettséggel sem bir.

Az átalakulás oly korában élünk, hogy nehéz határozottsággal állítani, hogy földmivelő nép a magyar. Nagy hévvel nekigyürkőztünk az ipar és kereskedelem fellendítésének, mert láttuk, hogy földmivelésünk a külföldi versenyre következtében dus jövedelmében megcsappant, de ezt e jövedelmet nemcsak, hogy nem képesek pótolni zsenge iparunk és kereskedelmünk, — hanem azok még ellenkezőleg nagy áldozatokat követnek, — csakhogy életképesekké lehessen őket tenni.

Igy aztán elnemt a dal aratáskor a mezőkön csak a kasza peng — s amikor a köszörűk surlódik a rendet vágó pengéhez, oly éles, oly sivitó a hangja, hogy abból kihallatszik az egész magyar nép keserve. A régi — tradicionális aratási ünnepeket is hiába igyekezett egyik-másik költészetre hajló földmivelési miniszter rendletekkel felébreszteni, elmaradtak és elmaradnak biz' azok, mert hiányzik hozzájuk az ünnepi hangulat.

El-elvándorolnak munkásaink, messze tengerentúli országokba, hol száz közül alig egy szánja magát a földmivelésre, s mégis jut annyi keresethez, — hogy fentarthatassa magát, esetleg még valamit meg is takaríthasson.

Jó lesz-e a termés, nem-e? Bizony azzal már nem gondolnak annyit, mint hajdan, — Ha jó lesz is, azért mégis csak silányak maradnak életviszonyaink, — melyeket javítani kellene, — mielőtt késő volna.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Kérélem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXIV-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük az előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Jubileum és bucsuzás.** A helybeli polg. iskolához igazgatónak kinevezett Patak Kálmán polg. iskolai tanár 25 éves működése és igazgatóvá történt kinevezése alkalmából meghatározott bucsuünnepélyt rendeztek Alsólendván a polg. iskola záró ünnepélye keretében. Nemcsak az iskolának, de az egész társadalomnak is ünnepe volt ez. Képviselve volt az ünnepélyen a társadalom minden rétege, mely sajnálattal látja Patakynak távozását. Elbucsuztatták az intézet nevében Kiss Dénes igazgató, a tanári testület részéről Korom György tanár s a tanuló ifjúság megbízásából egyik tanuló. — Patak megindultan mondott köszönetet a megnyilatkozott figyelemért, végül lendvai működése emlékére 50 koronás alapítványt tett, —

— **Eljegyzés.** Hirschsohn Ernő csáktornyai kereskedő eljegyezte Sugár Janka kisasszonyt Nagyatádról.

— **Uj mese.** Horváth Lenárt szentfennrendű áldozópap, Horváth Ferenc viziszentgyörgyi lakos fia f. hó 7-én tartja első miséjét a viziszentgyörgyi plebánia templomban.

— **Uj vármegyei szabályrendelet.** Az ebtartás tárgyában új szabályrendeletet bocsájtott ki a vármegye. E szerint az ebek a vármegye területén összeirandók, az összeírás jul. 20-ig betérjesztendő s a bárcák ára augusztus 31-ig beszedendő. A szabályrendelet szerint minden ebtulajdonos a kuttyáját kellően etetni, itatni, ápolni s arra fel-

ügyelni köteles. Az ez ellen vétők kihágást követnek el. A pásztorkutyák kolonccal láttandók el. A kóborek irgalmatlanul kiirtandók. A kóborek tulajdonosai felelősek s az ebek által okozott kárért felelősségre vonandók. A szabályrendelet szerint a szőlőhegyeken kutyát tartani tilos. Ez alapján az, aki a falmat megsejti, a hegyőrök által feljelentendő. Miután szabályrendelet betartására elsősorban a községi előjárók a felelősek, a fenti rendelkezéseket a község előjárósága figyelmébe ajánlja az ebtulajdonosoknak.

— **Öngyilkosság.** Egy önfelédtt pillanattal elcsattant a pisztoly s vége egy szép jövővel bíztató fiatal életnek. Mindennapi dolog. — Összezőrdülés, kétségbeesés, gyavaság, sértett önérték, szekunda s tudja az Isten még hány ok készletit az öngyilkos-jelöltek, hogy az étellel leszámoljanak. S mégis a legjobb esetben a beszámíthatatlanság palástját kénytelenek a pszichiáterek a cselekedetre ráborítani, hogy valamelyest megindokolják az öngyilkosoknak sokszor igazán indokolatlan elhatározását. Egy ilyen esettel állunk szemben most is, amikor igazán nem lehet kitalálni okát, miért is végzett magával erőszakos módon Kayser Vilmos helybeli uradalmi segédtsízt. Egy tisztes család kedves tagja. Közszereletnek örvendő gondos és szerető édesapa, szer tetreméltó testvérei környezetében töltötte gondtalan életét. Szép pályájának még csak a küszöbén állott az egészséges, 22 éves fiatal ember. Az élet terheit vállalt még nem nyomták. Sehol szomorúságot nem látott. Csak az élet derűje vette körül, melybe ő látszólag bele is illeszkedett. S még se volt meglegedve sorsával. Változtatni akart rajta. S választotta a legborzasztóbbat, melyet kireparálni többé már nem lehet. Egy buta golyóra bízta rá a sorsát s az rettenetesen végzett vele: kioltotta nemes életét. Nem törődött azzal, hogy gyógyíthatatlan sebet ejt vele hozzá-

tarlózóinak gyöngéd szívében, kiknek a megmérhetetlen veszteség elviselésében csak az általános részvét enyhítheti a fájdalmat, melytől a kegyetlen sors megkímélhetné volna őket. Az öngyilkosság f. hó elsején este 8 óra felé történt meg. Agyonlőtte magát a fiú édesapja irodájában, még testvérei a tennispályán szórakoztak. Távmaradása eleinte fel se tűnt senkinek. Csak akkor kezdtek keresni, amikor a vacsoráról is elmaradt. — Amikor megtalálták már csak kihűlt tetemére borulhattak a fájdalomtól megtört hozzátartozói. Halántékon lölte magát, a golyó azonnal kioltotta életét. Tettének okát még csak sejteni sem lehet. Bámulatos hidegvért tanúsított a nap folyamán. Semmi fellúnást sem árult el, mely viselkedését gyönüssá tette volna. Átköltözött a másvilágra, akárcsak egy közösleges utazásról lett volna szó. Fiatal könnyelműséggel végzett önmagával. Temetése kedden délután 6 órakor volt nagyszámú közönség részvételével. Elhunytáról hozzátartozói a következő gyászjelentést adták ki:

Kayser Lajos grófi titkár és gyermekei Alexandra—dr. Gúthy Jánosné, Irene—Kayser Vilmosné, Margit—Egry Erőné, Miklós, Mária, Ilonka, Karolin, Andor, Ella, szomorú szívvel jelentik, hogy szeretett fia illetőleg testvérük, Vilmos, uradalmi segédtsízt f. hó 1-én 22-én évében hirtelen elhunyt. A boldogult temetése július 2-án délután 6 órakor leend. Az eugesztelő szent mise 3-án reggel 8 órakor fog az Úrnak bemutatni. Csáktornya, 1907. július 2. Szegény fiam rövid életében mindig halás, jó fiú volt, testvérét nagyon szerette.

— **Szerencsétlenség** a Dráva hullámaiban. A vasárnap délután Varazdon megtartott virágkorzónak megrendítő epilogja volt. A népünnepély helyett a Dráva hűvös habjait kereste fel a közönség egy része — Talán a legvigabb köztük Úrpáni Gabriella volt, egy viruló 28 éves lány, a varazsdi

T Á R C A.

Kegyetlen csel.

A történelem, melynek feladata kideríteni a multak igazságát, rég tisztában van azzal, hogy az orosz trónkövetelő Iván herceget, egyenesen a Nagy Katalin parancsára ölte meg Mirovits. Katalin mindazonáltal halálra ítélte az ő érette rajongó büntársat.

A kivégeztést megelőző éjen a cárnő felkereste a nyirkos börtönében heverő Mirovitsot. Gyöngéden hajolt le hozzá.

— Fázom, — mondá és értékes bundáját dideregve vonta össze mellén. — Arcod sápadt. Hogy vagy, barátom? kérdezé színteg szívvel és a cárnő kinek érdeke megkívánta, hogy Mirovits el ne árulja, hogy a büntetést legfelsőbb megbízásból követte el.

— Jól, jól, — felelé Mirovits halkan, s Katalin térdeire támasztotta fejét. — Csak néha...

— Nos? — Néha borzadály járja át tagjaimat. Oly sokáig nyomorgok már itt, halálra vagyok itélve és te helybenhagytad az ítéletet. A játék szörnyű komoly fordulatot vett, Katalin. Kezdebe adtam magam egészen, a hogy kívántad. Tárgygyá stülyedtem előtéd. Sőt még annál is rosszabb vagyok, mert a tárgy nem gondolkozik, nem érez. Oly különös dolgok ötlenek eszembe. Rég láttalak, alig ismerek rád és életem-halálom kezdedben fekszik.

— Rémes játékot játszunk, de azt végig kell már játszsanunk. Bünrészességgel vádolnak. Nem kégyelmezhetek meg neked előbb, csak a vesztőhelyen.

Mirovits két kezébe rejté arcát és normogá:

— Ha megcsalnál!
— Kába gondolat! — nevetett Katalin, de nevetése oly ijesztő volt, hogy Mirovits összeborzadva leborult előtte és kétségbeesetten karolta át térdeit.

— Ne ölj meg! Reszketek, — szánakozással rajtam!

Katalin felcacagott.

— Hideg és nyirkos itt a levegő mondá. —

Távozom.

Egykedvűen bontakozott ki az öt ölelő karok közül, s nyájasan mondá:

— Szabad lész nemsokára! Isten veled!

— Isten veled!

*

Felviradt a végzetes nap.

A háztetőket és az utcákat magas hó tekerkarta, a fehér égen vörös páratömeg gyanánt uszott a nap.

Mikor az örök a tömlőbe léptek, hogy vérpadra vigyék a gyilkost, Mirovits aludt, arcán vidám mosoly ült. Hallotta a fegyvercsörgést és fölkelet. Álmlában az örölésig imádozott nő képe lebegett előtte.

Szilárd léptekkel hagyta el börtönét, hisz boldogság, szabadság mosolygott eléje! Gyönyörrel ödvözölte a szabad levegőt, mely meghűsítette arcát, a rózsafényt, a rég látott havat.

Büszkén, emelt fővel, mosolyal ajkain lépdelt az örök közepett. Durva katonaköpeny takarta vállait. A főváros huszonkét év óta nem látott már kivégzést. Összecsendült a környék egész népe, a menet csak lassan haladhatott a tolongó sokaság miatt. Az ablakok, az erkélyek tömve voltak nézőkkel. Minél közelebb értek a vesztőhelyhez, Mirovits annál jobban félt, reszkedett. A pap bűnről, bocsánatról és örök életéről beszélt. Mirovits nem figyelt rá.

Kora reggel volt, a köd még a földön pihent. Ha Katalin megfeledezik ígértéről? Ha elalussza az órá?

Láthatta már a tömeg fejei fölött kimagasló vérpadot. A vesztőhelyet katonák állták körül négyzögben, a melybe csak néhány előkelő hölgy szánja bocsáttatott. A hölgyek látszólag kezdtek a halálra ítélet.

A vérpad lépcsőjén a bírák fogadták a bűnöst. Nyugodt arccal, közönyösen hallgatta az ítéletet, látta ketté törni a pálcát, elhamvadni a gyertyát.

Az elítéltet átadták a bakónak. Amint hátra kötötték kezét, Mirovits megborzadt. Érezte, hogy most teljesen kedves szeszélyétől függ az élete.

Émlékezett Katalin szavaira: »Én magam fogom hozni a megkegyelmezést!« és nyájias mosoly futott végig ijesztően sápadt arcára.

Szünet állt be. A rendőrökönk öróját nézte és valamit sugott a hóhér felébe. Parancsa volt, hogy bizonyos percig várjon a megkegyelmezésre.

Mirovitsot felvezetik a vérpad lépcsőin. Mirovits széjjeléz. Beláthatatlan sokaság áll körülötte, néman, mint a sir. Sehol sem látszik mozgás, mely a cárnő jöttét jelezne. Borzadály járja át Mirovits tagjait, térdei inogni kezdenek. Ott áll a borzasztó fatuskó, a hóhér kezében tartja bárdját és a tuskóra támaszkodik. Be akarják kötni szemeit, de ő nem engedi és észak felé tekint. Onnan jó majd a cárnő. Homlokán hideg veríték gyöngyöz.

S ime villámgyorsan közeleg egy szán, ő az... Mirkovits mosolyogva borul térdre és fejét a tuskóra teszi.

Fantasztikus szánon repül elé Katalin... Mirovits nem veszi le róla szemeit... a cárnő fején prémes magas süveg pompáz. Istennő ő ma, aki életet oszt, életet vesz.

A szán a tömeg közé hatol, Katalin látja már a vérpadot, látja Mirovitsot térdelni rajta... villám hastija kereszttül a levegőt.

A hóhér vörös főt emel föl a földről és a nép elé tartja.

— Éljen a cárnő! — ordít a sokaság.

Katalin eléggülten viszonozza mindenfelé az üdvözlést.

Szánja sebeseen elrobog.

első takarékpénztár főkönyvelője. Izabella kisasszony híres volt mint távuszó is. Bravurjai ismertté tették nevét. Alig akadt valaki a férfiak között, aki vele felvehette volna a versenyt uszás tekintetében. Most is élénk tempóban hasította biztos karjaival a folyó dagadó hullámain. Egymás után elmaradtak mellőle kísérői, csak egy hadnagy tartott ki vele a legtöbbször. Ezuttal azonban az uszásnak tragikus vége lett. Uszás közben most is dacolt a legnagyobb akadályokkal. Vakmerőségében át akart uszni egy örvényen. A kísérő hadnagy figyelmeztette, hogy veszedelmes a vállalkozása. De Gabriella kisasszony nem hallgatott az intelemre, beleszórt a halálba. Elnyelte az örvény. — Hiába keresték egész éjjel fátylak fényénél teteme még eddig nem került elő. A részvét általános a szerencsétlen áldozat iránt.

— **Halálozás.** Mint részvételt értesülünk Jeney Gusztáv nyug. igazgató-tanító mult hó végén, szülőföldjén, Csonoplyán, Bács-bodrog vármegyében 62 éves korában elhunyt. Jeney-Gusztáv bácsija volt Csáktornyanak s mint ilyen nagy népszerűségnek örvendett mindenfelé. Szerette mindenki, azért ő is mindenkit szeretett. Kedves modorával előzékenységgel mindenkit meghódított. Iskolájában mindenkor szép eredményt ért el. A magyarisítás bölcsőjét ő ringatta. Amikor a 60-as évek végén a magyar szó beköltözöködött a községévé lett elemi iskolába, ő vetette el a magot. Az ő gondos ápolása mellén gyökeret fogott a csemete. S hogy immár hatalmas fává terebélyezedett, az ő érdeme; hiszen egy negyedszázadnál hosszabb időre terjedő ilténi működése folyamán bőven volt alkalma a fát ápolni, fejlődésében irányítani. Ez irányban kilejtett tevékenységeért több ízben jutalmat is kapott. A város közönsége meg jubileumot rendezett 1894-ben 25 éves működése tiszteletére, melyen a város kicsiny-nagyja részvett, mely alkalomból a jubiláns által tett alapítványból megteremtették az u. n. Jeney-segélyegyletet is, mely az elemi iskolai tanfolyamok felügyeletét is magában foglalja. 1898-ban nyugdíjba vonult megrongált egészsége miatt ott hagyta a katedrát. Egy darabig Csáktornyan maradt, utóbb Siktórára költözött ahol gyógyulást remélt. De hiába reménykedett. Egyre betegkedett, nem volt számára mentés. A Halál belé fojtotta a lelket, mely mindenkor a legrosszabb volt. Meghalt, de emléke köztünk marad. A szegény Gusztáv bácsira mindenkor kegyelettel gondolunk vissza. Nyugodjék békében!

— **Egyleti mulatság.** A Csáktornyai Iparosifjak-Egyesülete több ízben elhalasztott tavaszi mulatságát Péter-Pál napján mégis megtarthatta. Rogyogó idő kedvezett a mulatságnak, mely szép számu közönséget vonzott a Horváth-féle kertbe, ahol a mulatságot ezuttal rendezték. A közönség a tágas és kényelmes kerthelyiségben nagyon jól érezte magát, úgy hogy még reggel 3 órakor is táncoltak. Volt konfetti, serpentin dobálás, repülő rózsák, tűzijáték, bomba stb., melyek nagyon élénkítő tettek a kellemes nyári estét. Bárányt is kisorsoltak, még világpostát is eendeztek, négy darab értékes szép nyeregménytárggyal. Szóval az egyesület ifjusága fáradhatatlan volt, hogy régi jó hírehez képest a közönséget ez alkalommal is kellemesen szórakoztassa. Ami tényleg sikerült is, mert a hajnali órákban is visszhangzott a lampionos kert a mulatozók jókedvétől. A mulatságon fölfűzettek: 4 K 40 fillért: Bencsák Viktor (Zürich), Pethő Jenő; 2 K 20 fillért: Löbl Rezső; 2 koronát: Neumann

Vilmos, Zrinyi Károly; 1 K 60 fillért: Salon Péter; 1 K 20 fillért: Heilig József; 1 koronát: Tárnai Mihály, Rosenberg Sándor, Nádas József, Hernstein Sándor, Vajda Andor. Rosenberg Richárd, Szabó József; 1 K 40 ft: Benedikt Béla; 80 fillért: Kelemen Béla, Mik Szilárd, Kráczmár Nándor, Zrinyi Viktor, Scheiber Mór; 60 fillért: Hernstein Josefa, Wamberger Ignác, Novák Ignác, Horváth Emil, N. N., N. N., Nuzs Máttyás; 50 fillért: Frankó Ferenc, Tóth József; 40 fillért: Kollárics Sándor, Kovacsics Ferenc dr., Horváth Ignác, ifj. Hanzsel József, Antonovits Jézsef, Csendes György, Hirschl Samu, Fejér Jenő, Friedenthal Sándor, Neumann Salamon, Bachrach Elemér, Heinrich Alfréd, Heinrich Sándor, Stöger Béla, Hirschl Jenő, Horváth Ferenc, Tódor Lajos, Weisz Viktor, Korpics Károly, N. N., Plichta Béla, N. N., Márczius Ferenc, Premec Miklós, Miholics Ferenc; 20 fillért: Lindwurm József, N. N., Weissenstern Lajos, N. N., Hübsch Manó és Ács János. A fölfűzötteknek hájás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Ovodai záróvizsgálat.** Az ovodai záróvizsgálatot, mely mindenkor ünnepélyes számba megy, az idén is jun 29-én tartották meg nagyszámu szülő és érdeklődő közönség jelenlétében. Az érdeklődés indokolt; mert a nagyrészt idegenajku kisdetek ajkairól csengő magyar szó a magyarság diadalmát jelenti ez intézet révén városunkban. Már itt szívják magukba a kicsikék azt a magyar érzést, melyet a többi iskola csak fejleszt és a haza javára a leendő polgároknak megerősít. Gyönyörűség volt végighallgatni a gyermekek hazafias és gyermekes verseit, a párbeszédese csevegéseket, énekeket és lársajátékokat, melyek nem egy esetben a közönség tetszését kivívták. Szép volt a munkakiállítás is. Egészben az eredmény tanbizonyosságot tesz az óvónők: Martincsevics Juliska és Hüll Cilli fáradhatatlan hazafias működéséről, kik babérok érdemelnek azért a lelkes munkájukért, melyet az ovodában a magyarság érdekében kifejtettek. Végeztül az elnöklő Pálya Mihályné és az egyesület nevében Zrinyi Károly tb. titkár mondott köszönetet a közönségnek az ovoda fenntartásáért és az óvónőknek a szép eredményért.

— **Jégeső.** A hosszantartó rekkenő hőséget felváltó türelmetlenül várt eső nem mindenütt válna be jótékony esőnek. A mitől relettünk be is teljesedett. A hirtelen támadt hőmérséklet változás jégesőt hozott nekünk is. Stridőről írják, hogy július hó 2-án, délután 3—4 óra között nyugatról kelet felé húzódnó szük felhőretegéből hatalmas száraz jégeső hullott alá, mely egy 2 percig tartott; a szőlőben a termés 30 %-át elverte. Érintette I. és III. Hegykerület kis részét, továbbá Stridőt és Erzsébetlakot. — A viharágykából alig történt lövés, oly jelentékeny kis felhő darab volt. Július 3-án délfelől újból jelentkezett a vihar, de míg Stridő vidékén csendes esőbe ment át, addig Viziszentgyörgy és Nyirvölgy között megint jégeső kísérteben nagyban pusztította a szőlőt és a gabonát.

— **Legényvirtus.** Éppenséggel nem valami épületes dologról értesítenek Lohovecéről. Arról van szó, hogy két legény egy leányt vert meg s súlyos testi sértéssel is illették. Csavnicvár Márton és Flincsecz Ferenc a híres legények, kik, mert Kalcsec Margittal összeveszték, tetejében alaposan el is döngették. A súlyosan megsértett leány panaszára a tettesek ellen az eljárást megindították.

— **Zsolnay Viktort körözik.** A mult év júliusi csáktornyai választás fő szélhámos hőseit, kinek működéséről annak idején részletesen beszámoltunk, a nagykanizsai törvényszék országosan körözlette. Vádolva van azzal, hogy fivérével Bélával egyetemben ifj. Gróf Festetics Páltól, kik előzőleg hamis küldöttség járassal, sürgönyökkel tévedésbe ejtettek, 5000 koronát csalt ki választási költségekre, és ezen összeg tulyomó részét saját céljaikra fordították. Mint értesülünk Zolnay Viktor ki Ujpesten lakik, tegnap jelentkezett Nagykanizsán ügyének tisztázása végett.

— **Lopások.** Spreic Flórián és Rozália testvérek, bányahegy-i lakosok meglópták Tomasic György ugyancsak bányahegy-i lakost. Tettök azonban kiderült s a megejtett csendőri nyomozat az ellenük emelt vádat be is igazolta. Miután az eltulajdonított tárgyakat náluk megtalálták, a büntető eljárást ellenük megindították.

Gyuri József trencsénmegyei illetőségű tót zatyafi fordítani akart egyet élete szekerén. Különb legény akart lenni atyafianál. Minek áruljon fakanalakat, melyeket meg is kell faragnia; sokkal módosabban élhet meg, ha minden fáradság nélkül ezüst kanalakat elemel. Rajt vesztett azonban már az első kísérletén. A Mraz-féle vendéglő választotta ki médiumnak. Vállalkozása azonban nem sikerült. Tetten érték s beakisérték. Most a járásbírósnál várja a kioktatást.

— **Késelő legény.** A mikor a sok szesz esztől a falusi legényt megfosztja, legénykedni kezd. Mihez is nyuljon ekkor a muraközi legény, ha késhez nem. Hiszen a furkosbotot nálunk nem ismerik. Pedig ennek használata kiadóból is volna, meg nem is annyira életveszélyes. Tehát Ratajecz Iván zsedényi suhanc is zsebkését rántotta elő, amikor Gajnik András réthái lakossal mulatozás közben m. hó 24-én összeküldöközött. De vesztére, mert annyira életveszélyesen megszurta, hogy most a járásbírósnál börtönében várja súlyos tettének következményeit.

A hét története.

(A helyzet. — A portugál dinasztia válsága.)

A hét szenzációja, hogy a horvát obstukció letörték. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter egyetlen szakaszról álló módosítást terjesztett elő, amely feloleli a megobstruált javaslat egész anyagát és a mely felhatalmazza a kormányt, hogy a pragmatikát rendeleti uton léptesse életbe.

Portugáliában hat gyalogezred fellázadt. A katonák megtagadták az engedelmességet, amikor a több helyen kitört zavargás elnyomására rendelték ki őket. A lakosság dinasztia ellenes tüntetéseket rendez.

— **Dr Ernst Sándor** nő- és gyermek orvos Varazdon lakását Dráva-utca 4 szám alá helyezte (a vadember szálloda mellett.)

511 1—3

Kérem mindazokat, kik szegény fiam temetésén megjelenni és részvétüket kifejezni szivesek voltak, fogadják ezuttal egész családom nevében halás köszönetemet.

Csáktornya, 1907. július 4.

Kayser Lajos
grófi titkár.

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Prodajna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Žetva.

Znameniti den je sv. Petra i Pavla den ili kak drugač zoveju taj svetek Petrovo. Vu tem cajtu se započne vu našoj domovini žetva.

Sa drhtajućim srcem čeka svaki dan žetve. Čeka ne samo poljodolavec, nego i trgovac, mešter i svakoga posla čovek. Jer ako je hudi plod, žito ne plaća, nema penez, nema trgovine, meštrije ni prometa.

Da letošnja žetva, ako čeli orsag gledimo, nebude jako dobra pak i od srednje bude slabša, to vidimo i iz novinah čitati možemo.

Poleg službenih izkazov bude letos 22 millione metercentov menje pšenice, kak je lani bilo. Hrži bude 4 million metercentov menje ječmena dva millione metercenti menje i zobi jeden million metercent menje kak je lanjskoga ljeta bilo. To je sve skupa blizu 30 millionov metercentov, tuliko bude ljetos menje žita kak je lani bilo. Vu penazi je to poprilički 500 millionov korun kvara.

To je strašen broj, kojega je i za vun izreći strašno. Kaj pak ako si još premislimo, kuliko gazdov, kuliko ljudi bude čutilo siromaštvo zbog toga velikoga broja.

Ali i to sadanje šaćanje je samo tak sigurno, ako nas dragi Bog od svake nesreće oslobodi. Jedna toča bi nam i vezda mogla još vnogo i vnogo kvara napraviti i na nikaj spraviti céloga ljeta trud.

I vu kakvoći nije jako ono žito. Vu vnogi mestah ga je jako obsela hrdja, pak vnogo je žito bagušaštvo.

Jedino nas more veseliti to, da sve ima dobru cenu. Ali malomu gazdi niti to vnogo nepomore, jer samo bude tuliko imel, kaj mu je za domači kraj potrebno, za prodati bude malo ostalo.

Ako nas je dragi Bog ljetos sa tak malim plodom obdelil, trsimo se da sa pametjom i mudrostjom barem ono malo, kaj imamo pridržimo sebi da poleg okolnostih ipak budemo mogli reći, da smo dobru žetvu imali. Jer nije svejedno da kada i kak žnjemo.

Ako žito prije pokosimo, kak je treba bude stišnjeno, maloga zrna, akopak zakes nimo onda nebude lépo puno zrno pak i najviše zrnja izcuri.

Najbolše vreme je za pokosenje žita ono, kada je žito vu žutoj zrelosti. Ona je žitna slama žuta i svella. Listje se već otrgava, ali je slama jaka. Klas, tojest glava je žutkasta. Zrno je žutkasto i već tak tvrdo, da ga samo sa novtom moremo na dvoje petrgnuti, dakle već nije mlečasto pak niti nije tak trdo, da bi ga samo sa zubmi mogli pregristi.

Ako vu tom žutkastom cajtu pokosimo žito orda bude ono lépoga punoga zrna, črlenkaste farbe, ocelnato i žmetno. Vu tém cajtu daje najveći plod.

Veliko težko delo je žetva. Bormeš na probu dene čovečju jakost i zdravje. Pak zato kada božji dar žnjemo, nesmemo se

spozabiti od svojega i od težakov zdravja dobro je morano držati.

Žnjači se naj dobro hraniju, jer samo tak moreju zdržati delo vu zdravju i bez svakoga kvara. Osobito pazimo na pitvinu. Vu strašnoj vručini je žnjač navék žeden. Ako si žednju more sa friškom, hladnom vodom pogasiti je još dobro. Ali niti vnogo vode piti je né zdravo, jer grižu dobi. Ali žganicu nitko naj nepije. Žganica na jeden čas okrépi človeka, ali onda ga omami, zatupi i zadremanoga déne.

Vu velikom delu je najbolše pilo sa vodom mešano vino. Moremo reći, da onih par gulanjov vina nič nekošta više penez, kak žganica. Ali ako niti na vino nećemo trošiti, barem malo domačega octa vlejmo med vodu, da človeku tak oduzeme žednju. I to je još bolše kak špiritus, kojega vu štlačuni mešaju sa vodom, te kak žganicu prodaju.

Gazdi bi mogli i prilikom bratve grozdja misliti na žetvu i iztropa čigera delati na mesto da žganicu delaju iz njega. Čiger je jako zdravo pilo i lebko, pak nije niti dargo. Tak bi na svakoga žnjača došlo tuliko litrov čigera, kuliko sada kupicah žganice spije.

Ali još bolša i zdraveša je jabučnica ili hruškovnica, ako je dobro napravljena. Pak zato najte pofrčkati jabuke, nego se trsite, da čim više jabučnice napravite iz nje.

Pri mlatenju takajše moramo paziti. Slamu ne skadnimo jednoga kupa blizu drugoga, jer ako ogenj vudri vun, onda je

Z A B A V A.

Materinska ljubav.

Piše nieki niemački spisatelj knjigu pod naslovom: »Obiteljski život« pak tu dojde svašta iz tog života naprvo: najprije odnosaji med mužom i ženom, zatim naprama njegovim, onda njezinim roditeljem, naprama ostale rodbine, onda ljubav roditeljah naprama diece i obratno; za tim na poseb oćinska a onda materinska ljubav i u obće se tu nahadja svaka i najmanja malenkost, koja u ubitelji običaje i najmanju ulogu igrati. Ja sam pak si tu uzal na cilj materinsku ljubav, pak ču ju onako predočiti, kako to pisac piše, samo što on to jednostavno, kakti znanstveno opisuje, a ja ču pak isto pod pokrivalom zanimive pripoviedke iz života, koja se je tobož negde dogodila, prikazati.

Nieki mladi liečnik, — neka se zove Medic — dobil je od svog oženjenog, ali bez diece prijatelja list, u kojem ga ov prosí, da mu negde priskrbi malo zdravo dieće, siromašnih roditeljah, koje bi on hotel za svoje uzeti. pošto mu je žena, koju on nada sve ljubi, radi toga što nemaju diece nujna i mučeca postala, pak se boji, da nebi u

neizliečivu bolest opala. On se barem nada, da bi mu se žena oporavila, kad bi takovo liepo i zdravo, makar i stranjsko dieće, mogla svojim nazivati.

Medic to pripovieda svojoj gazdarici, kod koje je bil na stanu, a ova mu odmah priteče u pomoć te mu pripovieda, da ona pozna u bližnjem selu nieku udovicu sa petero diece, koja joj se je ponudila za pralju ili ako bi kakovo drugo dieło pri hiži ili izvan hiže imala, za težakinju. »To je liepa mlada, zdrava žena,« — tak je liečniku Medicu pripoviedala — »a dieca isto tako liepa i zdrava, kak i mati. Sigurno bi se mati veselila, da more koje obskrbljeno videti!« — Pak pošto su se potajnim izvedjivanjem samo liepi čini o toj siromašnoj obitelji mogli saznati, to se je Medic sa svojom gazdaricom buduće nedelje popoldan odputil u selo krečenoj vdovici. Njezin stan su našli na kraj sela. To je bila mala kolibica sa malim vrčakom, u kojem su našli baš svu igrajući se diecu, a mater u kuhinji, koja im je baš pogaču pripravljala, jer je bila nedelja. Ona je na poceku stala te kad je stranjske opazila, donesla im je iz sobe dva drvena stolca bez naslonjala i postavila vani liepo na zelenu travu te ih pozvala, da sednu. Oni se sednu i liečnik na hitro pri-

vabi mališe, raznimi sobom donešenimi slašćicama okolo sebe. — Najstarija je bila dievojčica od kakovih osam godinah i tako su išli u dobi sve niže do najmladjega, koj je bil jednu godinu star.

Kada su već svi, pak i on najmladji, dobljene slašćice svojemi mišjemi zubeki žrnjili, reče Medic materi, da ipak se mora čvrsto poskrbeti, dok ovakovih pet klunov i deset nog obskrbi.

»To je istina, dragi gospodin doktor« — odgovori mati — »a najmre pako je to velika skrb za onu mater, koja mora po težackem poslu hoditi i skrbeti. Sobom uzeti je nemrem, a pri stranjskih ljudih, niti su dobro spravljani niti od njih rado vidjeni. Ja si zato uvijek dieło iščem u blizini.«

»No je« — veli Medic — »da su barem stariji i veći!«

»Ah dragi gospodine!« — odgovori mati — »S diecom rastu i brige, — pak onda gospodin Bog tak nećuva već odrasle, kak one još male: Njemu se dogadja kak dieđu i babici, koji najmladjega najradje imadu i na njega najbolje paze. Ja znam, da ste već i sami opazili, da se sa malimi manje nesreće dogadja, nego sa odraslimi, a to biva za to, jer malem je još njihov

leži braniti. Sa pipom niti mi niti nitko drugi naj neide med plasnice i blizu snopov, jer se tak lahko pripeti nesreća. Sibice dobro zaprimo, da deca nedođu do njih.

Politički pregled.

Horvatska je dobila novoga bana. Taj novi ban se zove dr. Rakodczay Sándor. On je pozvani da red napravi vu Horvatskoj.

Kak smo već pisali grof Pejacevich Tivadar ban koj je bil je pozval horvatske ablegate, da cim prije ostaviju obstrukciju i da se najmirno ponašaju jer drugač se on odpove svoje službe. Horvatski oblegati su ga ne hoteli poslušnati i tak se je dogodilo. da se je grof Pejacevich, koj je vrlo mirne nature človek bil i pustil svakomu mira ipak za dosta videl, da ablegati samo vu razpravi budu delniki, a ne da larmaju vu orsačkim spravišču, pak se je zbog toga larmanja on odpovedal službe.

Novi ban je kak smo gore mu spomenuli ime dr. Rakodczay Sándor. Iz stare plemennite magjarske familije je. Otec mu je vu Horvatskoj imal imanje, ali 1848-ga ljeta, kada je Jelačić galge nastavil po celoj Horvatskoj je Rakodczay István sa vnogimi drugimi otišal na zad vu Magjarsku.

Sadašnji Rakodczay se je vu Magjarskoj vučil, vu Magjarskoj je zvršil svoje škole, takajše vu Magjarskoj je odkraja i služboval i na hitro više i više išel. Vezda je bil predsednik banskoga stola, dakle najviše suda vu Horvatskoj i kak takvi dobil je poziv, da prime bansku čast.

Koji ga poznaju veliju, da je jako dober i fini človek, ali horvatske novine ipak sa žarkimi strelami cilaju na njega i sve govoriyu o njemu, samo dobro ne.

Vu magjarskim orsačkim spravišču još i vezda obstruiraju horvatski ablegati. Za to se pod jednom vekše krike čujeju, i horvati Bog zna kaj sve kričiju proti magjarskim ablegatom. Prošloga jednoga dneve je strašnu halabuku napravil Magdič zbog česa mu je negdo zakričal da je svinja! Na to je još

vekša halabuka i krika nastala a predsednik je pozval na red uvreditelja.

Tak ide to od dneva, do dneva vezda već blizu jeden mesec. Minister-predsednik je strpljiv i hoće da se horvatom sve dopusti, da barem nebudu mogli reći onda kada nebudu više vu orsačkim spravišču, da su magjari nepostupali snjimi pošteno.

Još imamo zapisati, da su nekakvi nezreli flokčeci potrli banove obloke vu Zagrebu. Ovi vezda vu banove obloke kamenje mečeju a potlam budu sigurno išli od njega kruha prosit.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuvane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— KOLENDAR: Julius 8. Ponedjeljek, Kilian biskup — 9. Tork, Anatolija devica — 10. Sreda Amalija devica — 11. Četvrtak, Pius papa mučenik. — 12. Petek, Ivan apost. — 13. Subota, Anaklet bišk mučenik. — 14. Nedelja, Bonaventura prizn — Evangelium ove nedelje je: Bil je jeden bogati človek. — Mladi mesec je 10-ga ob 4 vuri 17 minuti po poldne — Vreme bude lepo.

— **Put Njegovoga Veličanstva.** Njegovo Veličanstvo kralj Ferenc Jožef I. došel je 3-ga o. m. vu Ischl, gde bude vu letnih vremenih stanoval. Na kolodvoru dočekali su ga predstavnici oblasti i vnoegrojno pučanstvo. Celi Ischl je izkičen zastavami.

— **Novi plebanuš.** Za Bottornyainskoga plebanuša je gospodin grof Festetics Jenő imenuval gospodina kapelana Murk Istvána medjimurskoga sina.

— **Samoubojnik.** Grofovskoga titkára, gosp. Kaysera sin Vilmos, koj pisar, iliti dejak bil pri gospođiji, se je 1-ga ovoga meseca vu kancellariji strelil i taki vumrl. Pokojni bil je samo 22 letah star. Pokopali su ga 2-ga o. m. Naj počiva vu miru!

— **Vitezi.** Vu Lohovcu su se Ščavnica Martin i Flinčec Ferenc dečaki Tkalčec Margetom posvadili, koji su ju tak zbili, da je težko oranjena. — Ratajecz Iván pak se je s Gujnik Andrašom iz Rétháta posvadil i svojom kusturom Gujnika težko oranil. Svi ovi vitezi su prekdani sudu.

— **Tolvajstva.** Špreic Florian i Rozalia iz Bányahegyja su vkrali pri Tomasics Gjuri. Njihov čin je na svetlo došlo, pa sudu prekdano. Gyuri József iz trenčenske varmegije slovak je vu Mrazovoj oštariji hotel vkraštiti, ali su ga spazili, pak vu rešt odegнали.

— **Za gazde.** Nebude škodilo, ako nekoliko starih prorokovanja napišeno od ovoga meseca. Veliju ako je na Jakobovo lepo vedreno nebo, onda je ledeni zmržjeni Božič. Opet veliju da na Jakobovo lepo vreme onda bude vno go sada. — Na Majku Božju Srpnu, ako je dežd, onda je šest ljednov dežd. Ako je mrzlo jutro na Janino, onda pazimo jer to zna škoditi — Sigurno i poleg prorokovanja je sve tak kak je Bog dal.

— **Kako prima plaču predsjednik Francuske.** »U Cri de Paris« nedavno je izaslo, da g. Fallieres prima svakoga meseca 100.000 franaka, što mu francuska republika daje za reprezentaciju. Svakoga mjeseca krene se iz Livra kolima za Elisej jedan viši činovnik ministarstva financija u cilindru, crnom salonskom kaputu u bijelim rukavicama sa zamašnim portfeljom pod pazuhom. U Eliseju ga svi predsjednikovi službenici i mladji pozdravljaju s najvećom učtivošću, i on najprije ulazi u kancelariju glavnog tajnika, gde ga ovaj najobiljnije dočeka, raspita se za njegovo zdravlje, ponudi mu za večer loža koju od svbencioniranih kazališta, pa ga onda otprati predsjedniku, koji ga ne manje srdačno prima i takodjer ga pita, kao je sa zdravljem. Poslije ovih formalnosti činovnik otvori svoj portfelj i vadi iz njega bankove, koje su spakovane u devet zamotaka. Deseti je zamotak znatno manji, jer su u njemu mjesto banaka napoleondori, novi kao da su toga časa uzeti iz kovnice. Predsjednik lagano i paž-

angel čuvar sklon, dok su ga odrasli svojim prevzetnim ponašanjem od sebe odbili.

Medic je bil vesel nad živahnim i odrešitim bitjem te žene, pak je pomiešto osokolen izasel svojom farbom van: »Ako i olahkotnost jednim dietetom nebi bila znamenita« — je rekel — »ali ipak je nekakova sreća, koju takovo za svoje uzeto diete načini. Ono popravi i svojoj bratji put, ako su njegovi poroditelji samo na pol imućni ljudi, a samo posinovljeno diete je kod takovih poroditeljih u dobrih rukah, jer takovomu posinovljenju uvijek sledi bogobojeće odhranjivanje posinovljenog dieteta.«

Žena je Medicovo razlaganje zadovoljnim kimanjem glavom potvrđivala te je na koncu rekla: »O, ja to poznam, gospodine doktore. Ja sam kakti dievojka još, pri jednoj takovoj gospođi, koja je bila za svoje uzeta, služila. To je bila angelska žena, dobroga srca i ciele okoline velika dobročiniteljica. Čoviek ravnit neda rado svoje diete u tudje ruke, ali ako dojde u tako dobre, na svoju sreću, u kakove je i moja b. vša gospa bila, onda . . .«

»Ovde bi se draga majčica samo o tom radilo« — veli Medic — »kojega izmed vaših bi mojoj prijateljici dali« — pak kad je videl, da je žena prebledala, je ktomu

dodel: »i to diete bi pri vas ostalo, dok si moja prijateljica nebi sama po nje došla, kojom prilikom bi se i vi sama mogla na svoje oči osviedočiti, kakova je to fina i ljubezna gospa. Ja bi predložil, da joj dadete vašu najstariju, ona bi baš dobro iz sadanjih kratkih kiklic u duge rasla.«

»Treziku? Gospodine doktore?« — odgovori žena strasljivo — »Baš za ovu mi je najviše. ona mora doma čuvati, kad ja otidem na dielo izvan kuće, a već mi je i drugrije puno na ruku, Trezika.«

»Mozbit bi vašoj prijateljici bil dečko radjel« — veli liečnikova gazdarica proti njemu.

»To je istina!« — potvrdi ovaj — »Anda evo ovaj, Andrašeg. Hodi kmeni Andrašeg, dai mi »poč.« Jeli bi ti hotel s menom iti i svaki dan kolače jesti?«

Dečec se zbunjeno nasmije i već hoće k kolačom privoliti, gledajuć skrovno premmence na gospona, onda opet na mamu si, kad ova doktoru jednostavno odreže: »Ne! — Andrašeka si moram zadržati. On mi donese vodu od zdenca i on to posve spretno obavlja; jeli da Andrašek? — Znete gospodine, vodu čoviek mora imati a Andrašek ju donese.«

I opet smijuć predloži liečnik: »No dobro, pak tretji je takodjer dečko, Pavlek se zove, jeli?«

»Je, Pavlek,« — odgovori žena strahomce — »on takaj pomaže Andrašeku vodu nositi. Dečki su još mali i slabi, pak mora jedan drugomu pomoći.«

»Dakle nam niti toga nemožete odpuštiti?« — veli Medic, težkom mukom pridržanim smiehom, jer sad mu se je već to mešetarenje i samomu pričelo dopadati.

»Ne, ne — Pavleka ne. On me i najbolje sve poslušne, — zujim sam do sad imala najmanje napriliakah, — jeli Pavlek?«

»No,« — veli posmehe doktorova gazdarica — »Onda pak ipak budemo morali jedno dievojčicu si izabrati. Kak se zove ova četvrta?«

»Petrozeljinka ju zovemu mi; njezina kuma Trezika Miholić ju je hotela na svoje ime krstiti dati, ali je gospodin plebanuš rekel, da pošto već jednu Treziku imam, neka se ova, po baš onoga dana svetici krsti i tak je postala Petronilla, koje ime za nas priproste ljude nekak visoko zvoni. Ona pazi na ovoga mojega maloga debeljaka; mali još nezna hoditi već se samo smiče, a na nju se morem posve zanesti. Ona se snjim igra »biba leze biba ne . . .« sim tam

ljivo broji banke i napoleone, ove još spori-je i pažljivije, probajući im zvuk i zagle-dajući ih, da nema među njima kakav krivi. Račun se podudara; Fallieres otvori jednu fioku na svome pisaćem stolu, meće svečano u nju novac pa je onda zaključa i ključ strpa u desni džep u prsluku. Onda činovnik podnese predsjedniku namiru na potpis. Fallieres sjedne za stol, i potpiše se. Činovnik biva tako isto srdačno odpušten i ispraćen, kao što je bio dočekan i primljen.

— **Nova meša.** Horváth Lénárd sve-ćenik od sv. Franja-reda, sin Horváth Feren-ca iz Viziszentgyörgya tekućeg meseca, 7-ga dana bude držal svoju prvu mešu u Vizi-szentgyörgyju vu farni cirkvi.

— **Novi izum.** U New-Yorku izumio je neki Amerikanac novu vrst štedionice za djecu. Štedionica obične je veličine, kao što se dobiva u trgovinama za djecu po cijeni od K 1.20 pa do K 5 —. Jedina je u tome razlika, što je izumitelj uklopio mali sat u tu štedionicu. U toj maloj štedionici ima prosječina, kroz koju može samo komad od 50 stotinki proći. I kad se taj turi unutra odmah se sat sam navije. Sat ide samo 24 ure. Ako tko hoće, da sat uvijek ide, mora svaki dan uložiti u tu štedionicu ili skri-njicu po 50 stotinki ili 10 centa. Tako se svaki tjedan može na taj način prištediti K 3.50 ili 70 centa. Izumitelj ove štedionice dobro će proći, jer naručbe dolaze mu sa svih strana.

— **O bradi.** Važno je pitanje: da li se u staro doba nosila brada? Počnimo s Grčkom. Plutarh priča, da je Aleksander Veliki brijač bradu u oči boja i naredjivao da to isto učine svi njegovi vojnici. Stonci su puštali, da im brada raste. Scipije, Afri-kanac brijač se svako jutro. Iza toga je dosta perioda, kad se brada puštala. Konstantin Veliki uništio je taj ukras čovečjeg lica. Goti i Franki puštali su brkove nisko, kao Kinezi. Pod Ljudevitom XIV. bila je u modi siljasta brada. Gospodja Menton mo-lila je kralja Sunce da je obrije i Ljudevit XIV. učinio joj je po volji. Do kakvih sve

žrtava ne dovede ljubav U Rusiji, Petar Veliki, ne znajući više kakve namete da udari na narod, udario je porez na bradu.

— **Koliko živi konj.** Koliko može živjeti konj? Običan konjski normalan život dostiže do dvadeset i pet, najviše trideset godina. Ali bilo je konja koji su živjeli mnogo više. »Landwirtschaftliche Zeitung« bilježi slučaj, da je jedan konj živio 45 godina, ali da je imao vrlo buran život. U 1892. godini, kad mu je bilo 5 godina kupio ga je austrijski ulanski poručnik Leis i u 1859. učestvovali su obojica u ratu s Ita-lijom. U 1863. prodade ga on jednom kole-gi, a ovaj u 1865. prodade ga opet ma-joru, koji je s njime 1866. učestvovao u ratu s Italijom Leis je otada izgubio konja iz očiju, ali ga 1873. najde u Beču, te na-stavi pratiti njegov život, a u 1882. kupi ga opet on, kako bi jadni konji posljednje dane svoga života proveo u miru. Konj je živio do 1892. radeći lakše poslove. Do posljednjeg trenutka bio je živog karaktera. Ali dva dana pred smrt ne htjede jesti. Kostur je konzerviran u veterinarskoj školi u Beču.

— **Ernst Sándor dr.** ženski i detinski vracitelj u Varaždinu, je svoju stan u Drav-sku ulicu, pod 4-tim pruju preknasal (poleg »Vadember« oštarije). 511 1—3

Nekaj za kratak čas.

Koj je čitavih deset let bil gost.

Niti to već nebi moći bilo den denes vćiniti, kaj je napravil g. Szilanky, daj mu Bog dobro, tam, gde počiva.

Akoprem je imel i on sam kaj droboti v mleko, imel je lepi imetek, ipak je celih deset let ne bil doma, navek se gostil.

Vu trejih varmegijah poznal je svakoga gospona, i na pamet je znal svakomu za rođen — ili godovni den.

Na novo leto je dal zapreči vu svoj drgeslin i poredu je pohadjal svoje poznance. Narovski, da sigdi je našel »titulus bibendi«

Pesma roba.

Oh izkupi me ti, preljubljeni otec,
Z ove tužne jame, z sivoga železe,
Z sivoga železja z beloga remenja. —
Tebi se pomolim preljubljeni mati,
Hoćete vi mene za sinka imati?

Volim se uztreilit, nego te van 'zkupit
Kaksi si zaslužil, tak si obslužavaj.

Još se bum pomolil, željni brate, tebi,
Da mi sad pomoreš, vu ovoj potrebi.

Volim se uztreilit, nego te van 'zkupit
Kaksi si zaslužil, tak si obslužavaj.

Tebi se sad zručam, najmanja sestrice
Ne odvрни se ti od mojega lica.

Volim se uztreilit, nego te van 'zkupit
Kaksi si zaslužil, tak si obslužavaj.

Zkupi der ti mene, preljubljeni mila,
Z ove tužne jame z sivoga železja,
Z sivoga železja z beloga remenja.
Kuliko veliju, mili — za te dati?
Za me vele dati tristo lepih zlatih.

Dam je, mili moj, dam, ako i ćeliri,
Volim je platiti, neg prez tebe biti.

nekakov zrok za dinom-danom, ako je ne bil god, onda rođen den ili krstitki; ako to ne, onda gostovanje, koline, vadasija i tak dalje.

Dok je obhodil tri varmegijje, prešlo je leto i onda je opet znova počel.

I to je tak trajalo celih deset let.

Kakov je magjarski žentri?

Jedenput je došel skup jeden bogat, magjar iz med Dunaja i Tise s jednim švacom na cugu. — Da bu njim krajsi čas, počeli su se spominati. — Med spomenkom prejdu na magjarske političke stvari, na kaj veli magjar:

A kaj bum tajil, vera mi smo hitvalni narod. Pijanci, raztepanci, lenjaki. Nebu z nas nigdar samostalna kulturna država.

A, to je istina — veli švaba, — vek-sega lenjaka i gizdavca kak je magjar nepoznam.

Čujete gospone — skoči na te reci srdito magjar — pozoblite svoje reči odmah nazaj, drugač vas odmah hitim vun nad oblok. — Kak vupate tak neizobražno šen-fati magjare?! Azt a kutya teremését a ronda svábjának!

Ali prosim — brani se beklavo švaba — im sam ja samo ono opetual, kaj ste vi rekli.

Je, to čisto drugo. Ja slobodno šenfam magjare, kajti su iz moje krvi, ali ako što strenjski ufa to napraviti, njega prebodnem. Razmite? A ve pak — alásszolgálja — idem v drugi kupé, kajti s takšim bundašom, kak ste vi, niti jednu minutu nečem v jednim vagonu potovati.

Čuden napis

Lumperdi Ferkecu već je bila prevuzka varmegijja, odpravi se anda v Peštu, né da bi dalje liral svoje škole, nego da se z lumpa još bolje. Zabavljati se, uživati, to ga vleklo v Peštu.

I uživao se je. Do dna je spraznil čašu sladkih časov. Lumpal je, kartal se i raz-tepal od noći do noći. Za kratko vréme je ne menje kak 40 jezer korun duga napravil, kojega je otec — jeden bogat zemeljski gospon — moral za njim platiti.

Jedenput je neizmerno mnogo zgubil na kartah. Platiti već je né mogel, zato je založil svoj zadnji imetek, poštenu reč, i kajti je né mogel svojoj poštenoj reči zadosta vćiniti, kupi si revolver i — puff — vu glavu. Skončal se je.

Otec je dimo dal spraviti mrtvo telo, i s lepim sprevedom odneseju ga na zadnji počinec; a zatim mu je dal iz dragoga mramora križ postaviti na grob, na kojem kamenu je zlatnimi slovami sledeći napis stal:

Tu počiva 40 jezer korun.

Rhosóczy Elek.

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza	pšenica	17.50 —
Rozs	Hrž	14.50 —
Arpa	Ječmen	13.00 —
Zab	Zob	15.50 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	12.60 —
Fehér bab uj	Grah beli	16.00 —
Sárga bab	» žuti	12.00 —
Vegyes bab	» zméšan	12.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	20.00 —
Lenmag	Len	21.00 —
Tökmag	Košćice	20.00 —
Bükköny	Grahorka	13.00 —

ga nanaša i uvijek pazi na njega. Meni bi taj moj mali debelko bil vrlo na neprihiku, da se šnjim nebi mogla na Petroželinku zanesti.

»Anda o Petroželinki nije niti za pomisliti, da bi nam ju dali,« — veli Medic.

»To ne to« — odgovori mati — »i to samo radi ovoga maloga, kojega samo ona zna čuvati i u dobroj volji držati.«

Medic i njegova gazdarica su se samo onak znamenito jedan drugomu nasmijali, dočim je mater diece od uzrujanosti znoj pošikaval i ona si ga pregačom s čela brisala.

»Anda nam morate najmladjega dati!« — veli Medic — »Moja prijateljica sigurno računa, da ću joj priskrbeti nešto veće diete, međutim kad drugčije neide, biti će i ovak dobro, — jeli?«

»Mojega najmenšega? — Ab gospodine liečnice, mojega maloga debelaka ne.«

»Ali moja draga ženska« — veli liečnik — »to malo diete vam samo viečne brige zadaje!«

»Je . . . ali ono je ipak moj pravi pravzati debelko« — veli žena — »ne, ne . . . toga nedam nikomu niti za grofa Feštelica imanje!« Stim prime dečeca u ruke te mileć i kušujuća ga odbieži šnjim nutar u sobu, kak da ga hoće skriti.

Em. Kollay.

A szőlő
Didium
betegsége ellen

az évek óta kipróbált szer a

Dr. **ASCHENBRANDT-féle**
Rézkénpor.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kgr. 50 fill.
10 és 5 kgr.-mos zsákokban 54 fill. valamint
2 kgr.-mos dobozokban á kgr.-kint 55 fill.

Használata olcsóbb mint a kénpore, mert kevesebb kell belőle; biztosabb mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!!

A rézkénpor egyttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt, s így rézkénporozás után az első esetleg a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

Magy. Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31 sz.

A por kapható és megrendelhető:

Todor R. utódánál
Csáktornya.

Szőlőoltványok

ministerilegelőrt minőségben,
17 faj csemege, 19 borfajban, háromféle alanyon, fajtisztán, mézes talajra is

Gyökerez vessző Portalis, Solomis, Monticola. Aramon, Rupentris, Gamin No. 1. és 2. kapható,
Vállalati szőlőtelep-nél

BILLÉD,
Torontál megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet:

271.000 oltvány, 250.000 gyökeres.
934 AZ INTÉZŐSÉG

Necsak olvasni

hanem meg is kell kísérni **BERGMANN** és **TÁRSA, Dresden és Tetschen a/E** régen bevált, győztető hatású

Steckenpferd lilimontej-szappanát

azelőtt Bergmann-féle lilimontej-szappant (jegy: 2 Bergmänner) hogy szepőléktől ment, fehér arcórt, valamint gyengéd arcszint nyerünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Stráhia Testvérek-nél
Csáktornya.

971 40-50

1295./lk. 1907. Ér. márc. 18-án.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíró, mint tkvi hatóság hózhírré teszi, hogy Maltarics Dóra, mint kiskoru siketnéma Teréz leánya t. gyámja murakirályi lakosnak Habus Pál murakirályi lakos elleni végrehajtási ügyében 36 K költség tőke, 11 K eddigi, 12 K ár. kényényi költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki járásbíró területén fekvő

a murakirályi 2452 sz. tkvben A 1 sorsz. 106 hsz. ház, 2 sz. a. udvar es kerttel 819 K 19 f, a murakirályi 1253 sz. tkben A 1 sorsz. 696 hsz. szántó Sela dűlőben 246 K — f, a murakirályi 1253 sz. tkben A 1 sorsz. 2409 hsz. szántó Goricé dűlőben 198 K, az ugyanott felvett 8 sor 2392 hsz. rét a Goricé dűlőben 94 K — f,

az u. o. felvett 9 sor 2394 hsz. szántó a Goricé dűlőben 60 K, „ „ „ 10 „ 2410 „ „ „ „ 29 „ „ „ „ 11 „ 2394 „ „ „ „ 08 „

becsárban az 1881. évi LX. 156. §-a értelmében egészben, az u. o. felv. A 1. sor 75 hsz. ház 60 sz. a. udvar s kerttel 1/4 r.

„ „ „ A 1.4 „ 660 „ szántó a Pastoba 1/4 részben „ „ „ A 1.8 „ 1672 „ rét Pri Csárdi 1/4 „ „ „ „ A 1.9 „ 2241 „ „ „ „ 1/4 „ a murakirályi 1253 sz. tkvben A 1.5 sor 694 hsz. szántónak a

Patoba 1/4 része,

az u. o. felv. A 1. 6 sor 798 hsz. szántó a Parodje 1/4 része,

„ „ „ A 1. 7 „ 1614 „ „ a Megj dvi 1/4 „

„ „ „ A 1. 10 „ 2264 „ „ Pri Csárdi 1/4 „

„ „ „ A 1. 11 „ 1620 a „ „ és rét Meej doli 1/4 r.

együttesen 802 K 17 f, a murakirályi 2492 sz. tkvben A 1

3 sor 1690 hsz. rét pri Csárdi dűl. 285 K, az ugyanott felvett 4 sor 1731 hsz. rét a pri Csárdi dűlőben 321 K kikiáltási árban, mint becsárban az 1881. LX. 156. §-a alapján egészben, továbbá a murakirályi 2494 sz. tkvben A 1

1 sor 1140 hsz. rét Rakitjennok végresajátást szenvedettel illelt 1/2 része 68 korona.

kikiáltási árban mint becsárban az

1907. évi július hó 15. napján d. e. 9 órakor

Murakirályon a község házánál hivatalból megtartandó árverésen a becsáron alul is eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 %-át bánatp. fejében letenni kötelesek

Perlak, 1907, március 20. 507

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI RÉSZV. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levélczím: 872 22-52

„AGRARIA“ Budapest, Vác-út 2.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla.

hogy van cég, ahol hihetetlenül olcsón, (értsd nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és záróhat: Első minőségű, selemisztítaszövetet, keveretlen tiszta gépenő olajat, henger és kenő olajat eredeti „Uzó“ kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömítőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, vasrészeket, eszközöket, modern közlőműveket, szijakat.

Éz a cég:

SCHVARGZ JOZSEF

és Társa,

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

műszaki iroda és raktár. —

Gépszij-gyár.

864 20-52

iparos és kereskedő előfizetők czégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

IPAROSOK, KERESKEDŐK.

Bevásárlási források.

iparos és kereskedő előfizetők czégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

Bádogos:

*Hübsch Manó, Csáktornya (faszénraktár)
Dorner Sándor „

Börkereskedő:

Máyer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd „

Butorraktár:

Schwarz Lipót, Vazadzin

Czukrász:

Kertész Lajos, Csáktornya,

Czipész:

Masztak József, Csáktornya

Divataruház:

Herzer Izidor, Csáktornya
Liszt és Brodnyák, Stridó

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Csáktornya Árpád-utca

Férfi szabók:

Ivacsics Ignác, Csáktornya

Férfi és női divatárúk:

Zrínyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedések:

Todor R. utóda, Csáktornya
Gráner Testvérek, „
Mráz testvérek, „
Ifj. Premecz Miklós, „
Sostarics Pál, Perlak

Kávéházak:

Hajas József, Csáktornya
Horváth Géza, „
Gerstmann Lipót, „

Képfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya,

Kőfaragó és sirkő készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Mészáros:

Nuzsy Mátyás, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Vazadzin

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktornya

Pék:

Stolcer József, Csáktornya

Rőfőskereskedő:

Hirschsohn Testvérek, Csáktornya

Uri- és női divat, játék és díszműrük:

Kelemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Prostenik Gusztáv, Csáktornya
Beryák Károly, udóda „

Vászonkereskedő:

Szivoncsik Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Hajas József, Csáktornya
Pecsnik Ottó, „
Hencsey Gábor, „
Antonovics József, „
Becsey Albert, „
Horváth Mihály (Fehér galamb) „
Horváth Géza, „
Kelemen Imre, „
Prusácz Alajos, „
Deutsch Zsigmond, „
Schlesinger Mór, „
Singer Salamon, Szoboticza
Kalchbrenner Ferencz, Stridó
Óz. Mechner Józsefné, Murakirály

Zongora készítő, hangoló és raktáros:

Wogrincics Ferencz, Nagykanizsa
Erzsébet királyné-tér 10.

1—13

2 segéd és 2 tanonc
azonnal felvétetik.
Málek Pál asztalosnál
Perlakon. 993 3—3

Jelzálogkölcst
5 és fél százalékos
kamatra, földbirtokra,
szilárd anyagból épült
házakra, gyorsan és biz-
tosan megszerez,
fleiner Mór
996 3—5 bankbizományos
Hlsólván.

Bischitzky Miksáné, Nagykanizsa.
Nagy választék új és átjátszott
zongorák, pianinók, fusshar-
moniumok és cimbalmokban.
Részletfizetésre is!
Hangszerek bérbé adatkak.
994 3—20

Császárfürdő BUDA PESTEN. Nyári és
téli gyógyhely, a magyar
irgalmasrend tulajdona. Első
rangu kénes hővízi gyógy-
fürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes
iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfür-
dők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz fürdők. Ivás-
és belégszél kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szol-
nád kezelés, jutányos árak.
Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatóság.

Muraközi borok eladása!

A csáktornyai grófi várpincében 273 hektoliter
1890—1904-iki muraközi bor kerül eladásra, mely kisebb
mennyiségben is kapható.
Bővebb tájékozást nyújt az
Uradalmi Tiszttség
Csáktornya.

509 1—2

Nikicsér János Készít tartós faragott bútort bármely styl-
ben. — Egy általa készített puhafa íróasz-
tal megtekintésre Todor R. utóda Kraschovetz
József üvegkereskedésében van kiállítva.

asztalos 510 1—1
NAGYFALU
(Csáktornya mellett.)

1063. sz.
1097.

PERLAK KÖZSÉG ELŐJÁRÓSAGA.

HIRDETmény.

Perlak község előjárósága közhírré teszi, hogy a község
vadászati joga
két részletben az 1883 évi XX. t. cz. 3. §-a értelmében 6 (hat) egymás-
utáni következő évre, vagyis 1908. évi január hó 1-től 1913. évi de-
cember hó 31-ig terjedő időre 1907. évi július hó 25-ik napján
delelőtt 9 órakor, a község házában szóbeli árverésen haszonbérbe fog
kiadatni.

A kikiáltási ár 200—200 kor. Az óvadék készpénzben 100 kor.
Egyéb feltételek a község házában hivatalos órák alatt betekinhetők.
Perlakon, 1907. július 1-én.

Zala József jegyző. 508 1—3
Glavina András bíró.